

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) โดยมุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษภาคใต้ กลุ่ม 7 ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการโดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอน โรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษภาคใต้ กลุ่ม 7 ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2556 จำนวน 297 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างดังรายละเอียด โดยใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยใช้สูตรคำนวณในการหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างของทาโร ยามานะ (Taro Yamane, 1973 อ้างถึงใน ยุทธ ไกยวรรณ, 2553 : 123) ตามสูตรดังนี้

$$\text{สูตร } n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ e แทน ความคลาดเคลื่อน = 5% หรือ 0.05

N แทน ขนาดของประชากร

n แทน ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

$$\begin{aligned} n &= \frac{297}{1 + 297(0.05)^2} \\ &= 170.44 \end{aligned}$$

ดังนั้นจะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 170 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 8 คน และครูผู้สอน จำนวน 162 คน

1.3 คำนวณสัดส่วนในการสุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นเรียนโดยใช้วิธีเทียบบัญญัติไตรยางศ์ ได้กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ตารางที่ 3.1 ขนาดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

รายชื่อโรงเรียน	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
1. โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 19 จังหวัดนครศรีธรรมราช	40	23
2. โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 20 จังหวัดชุมพร	41	23
2. โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 35 จังหวัดพังงา	38	22
4. โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 36 จังหวัดภูเก็ต	33	19
5. โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 37 จังหวัดกระบี่	37	22
6. โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 38 จังหวัดระนอง	39	22
7. โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์พัทลุง	34	19
8. โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์สุราษฎร์ธานี	35	20
รวม	297	170

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถาม เป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) ประกอบด้วย คำถามเกี่ยวกับ ตำแหน่ง เพศ และระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนดำเนินงาน ด้านการปฏิบัติตามแผน ด้านการตรวจสอบประเมินผล และด้านการปรับปรุงพัฒนา โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- 5 คะแนน หมายถึง มีการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 คะแนน หมายถึง มีการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก
- 3 คะแนน หมายถึง มีการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 คะแนน หมายถึง มีการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย
- 1 คะแนน หมายถึง มีการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อนักเรียน โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- 5 คะแนน หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 คะแนน หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- 3 คะแนน หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 คะแนน หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
- 1 คะแนน หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารและครูผู้สอน
2. กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ เพื่อสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ
3. สร้างแบบสอบถาม โดยคำนึงถึงหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน มีรายละเอียดของแบบสอบถามแต่ละตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ประกอบด้วยข้อคำถาม 3 ข้อ คือ ตำแหน่ง เพศ และระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 ประกอบด้วยข้อคำถาม 24 ข้อ ตามกรอบการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามกรอบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2552 : 7-10) ดังนี้

- 1) ด้านการวางแผนดำเนินงาน จำนวน 6 ข้อ
- 2) ด้านการปฏิบัติตามแผน จำนวน 6 ข้อ

3) ด้านการตรวจสอบประเมินผล จำนวน 6 ข้อ

4) ด้านการปรับปรุงพัฒนา จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 3 ประกอบด้วยข้อคำถาม 40 ข้อ ตามกรอบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนของกรมสุขภาพจิต (2551 : 6) ดังนี้

1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล จำนวน 8 ข้อ

2) การคัดกรองนักเรียน จำนวน 8 ข้อ

3) การส่งเสริมนักเรียน จำนวน 8 ข้อ

4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา จำนวน 8 ข้อ

5) การส่งต่อนักเรียน จำนวน 8 ข้อ

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำ
ตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุงแก้ไขให้ตรงกับขอบข่ายและเนื้อหาที่กำหนด

5. นำแบบสอบถามที่ปรับแก้แล้วเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบ
ความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และการใช้ภาษา (Wording) ประกอบด้วย

5.1 นายสวัสดิ์ บรรจงพาศ ตำแหน่งผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียน
ราชประชานุเคราะห์ 20 จังหวัดชุมพร ผู้เชี่ยวชาญ
ด้านสถิติและระเบียบวิธีวิจัย

5.2 นายเอกวุฒิ ไกรมาก ตำแหน่งผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียน
ห้วยเจ็ญ วิทยาคม จังหวัดชุมพร ผู้เชี่ยวชาญด้าน
การวัดผลและการใช้ภาษา

5.3 นายนพล ดันสูงเนิน ตำแหน่งผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียน
ครนวิทยา จังหวัดชุมพร ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหาร
ทางการศึกษา

6. รวบรวมข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเพื่อปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความตรง
เชิงเนื้อหา (Content Validity) และคำนวณค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) คัดเลือกข้อคำถาม
ที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ไปปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อใช้
ในการทดลองต่อไป ได้ค่า IOC เท่ากับ 0.67-1.00

7. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับ
กลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน
แล้วนำแบบสอบถามไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค
(Cronbach, 1970 : 113) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.955

8. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อปรับแก้ครั้งสุดท้าย แล้วจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามสำหรับนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ส่งถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษภาคใต้กลุ่ม 7 ทุกโรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
2. ผู้วิจัยดำเนินการส่งและรับแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยจัดส่งแบบสอบถามให้กับ ผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษภาคใต้กลุ่ม 7 เพื่อดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ระบุในคำชี้แจงเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง เมื่อดำเนินการแล้วเก็บรวบรวมแบบสอบถามส่งผู้วิจัยโดยตรงตามเวลาที่กำหนด
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำส่งและเก็บคืนด้วยตนเองและส่งทางจุดประสานของแต่ละอำเภอ
4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้มาทำการตรวจสอบข้อมูลและนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์
2. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้
 - 2.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างโดย คำนวณหาค่าความถี่ (Frequency) และ ใช้ค่าร้อยละ (Percentage)
 - 2.2 วิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายชื่อ รายด้าน และรวมทุกด้าน โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการแปลผลตามแนวคิดของเบสท์ (Best, 1997 : 190 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2547 : 89) ดังนี้

4.50 - 5.00	หมายถึง	มีการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึง	มีการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก
2.50 - 3.49	หมายถึง	มีการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

1.50 - 2.49 หมายถึง มีการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.49 หมายถึง มีการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.3 วิเคราะห์ระดับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายชื่อ รายด้าน และรวมทุกด้าน โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการแปลผลตามแนวคิดของเบสท์ (Best, 1997 : 190 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2547 : 89) ดังนี้

4.50 - 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

3.50 - 4.49 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2.50 - 3.49 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

1.50 - 2.49 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.49 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของการมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษภาคใต้กลุ่ม 7 โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ดังนี้ (ไพศาล วรคำ, 2552 : 280) โดยที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) จะมีค่าระหว่าง $-1 \leq r \leq 1$ ความหมายของค่า r มีดังนี้

- ค่า r เป็นลบ แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกัน
- ค่า r เป็นบวก แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน
- ถ้า r มีค่าเข้าใกล้ 1 หมายถึง X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน

และมีความสัมพันธ์กันมาก

- ถ้า r มีค่าเข้าใกล้ -1 หมายถึง X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกันและมีความสัมพันธ์กันมาก

- ถ้า r เท่ากับ 0 แสดงว่า X และ Y ไม่มีความสัมพันธ์กัน
- ถ้า r เข้าใกล้ 0 แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์กันน้อย

เกณฑ์การแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2544 : 316)

- ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เข้าใกล้ 1 (ประมาณ 0.70-0.90) ถือว่ามี ความสัมพันธ์กันในระดับสูง (ถ้าสูงกว่า 0.90 ถือว่าอยู่ในระดับสูงมาก)
- ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เข้าใกล้ 0.5 (ประมาณ 0.30-0.70) ถือว่ามี ความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง

- ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เข้าใกล้ 0 (ประมาณ 0.30 และต่ำกว่า) ถือว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ
- ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0 แสดงว่าไม่มีความสัมพันธ์กันเชิงเส้นตรง